

میلعا وه

عیاقو رُئاسد هب تبسن اروشاع هُعقاو زیامت تدع
اروشاع هُعقاو ندوب ص خاشد رسد

راثا ز ا هتفرگرب

ن یسحدمم دّیسد جاد اللهقیآ هملاء ترصد

ی نار هط ی نیسد

و

ی نیسد ن سحدمم دّیسد جاد اللهقیآ ترصد

ی نار هط

امهرسد الله سدّوق

میجر لا ناطیشلا نم لهاد ذوعاً
 میجر لا ن محر لا الله مسب
 ن یملعلا بر لله دمحا
 مساقلا ی با ایبند و اندیس ی لع ماسلا و قلاصلا و
 دمم

نیر هاطلا نیبیطلا هلا ی لع و
 نیعما مهئادعأ ی لع تنعلا و

؛ (ملس و هلا و هیلع الله ی لص) ی بنال آقف

**تفرعم نینمؤملا نطاوب ی ف نیسحلا ن ا
 ؛ اتموتکم**

دندومرف ملس و هلا و هیلع الله ی لص ربمغیب

هب تبسند نینمؤم نطاوب رد نانهی تفرعم کی
 تسا ماسلا هیلع ادهشلا دیس

عیاقو ریاس زا اروشاع معقاو زیامت تلّاع
 زا و دش اروشاع ، اروشاع هکنیا تلّاع

نیا رد عیاقو هک تسا نیا دش زاتم ثداود ریاس
 عامسا و تافصد مامت هک داتفاقاقتا ی وحن هب زور
 هصنم هب ترصدن آ دوجو زا زور نیا رد هیها
 ، دوبند تدهشد هئسم طقف هئسم ؛ دمارد روهظ
 هوحن و بلاطم نایب و ثداود و ایاضق تیفیک
 ملاء فئاظلا و فئارظ تیاعر و ترصدن آل مع
 ن آ دوجو زامامت ، هیکذت و هیکزت و تیبرت
 . دوب هشد ی لجم ترصد

نودب هیضق نیا رگا : رگید ترابع هب و
 هتشر رسد و تفرگیم ماجنا ترصدن آ روضد

1. ۸۴۲ ص ۲، ج ۲، حنار جلاو حنار خلا

تر ضدن و چمه ی رگید در فار ن آ ه ادا و ریبدت
 ربکا سیء تر ضد ای و س آبعا ل ضفای با
 اروشاء رگید ، تفرگی م تسد به ملاسلا امهیلع
 تا یصوصذ و تفایمی ی رگید تیوه هکلب ، دوبذ
 سفذ هچرگ ، درکی م ادیپ هئسم نیا اب ی توافتم
 ن امهرگا ی نعید ؛ درکی مذی قرف تائلاتبا و ثداود
 هعطقه عطق و ندیبوک و ی گنشت و ن تشک و ن دز
 ن آ رد ام ار ن درک دراو ایلاب عاونا و ن درک
 رد . تشاد قرف هئسم زاب ، میامذ هدهاشم
 نیا رد هئسم رسد میوشی م هجوت م ام هک تساجنیا
 طقف دیاب اروشاء زور رد ثداود مامز هک تسا
 ات دشاب ملاسلا امهیلع موصعم ماما تسد به
 دبا ات خیرات هحفص رب و دوشد اروشاء ، اروشاء
 دوخل ابند به ار ن ارگید و دبابت دیشروخ نوچ
 ار همه دوخ ضیفن ارکی بس و نایقا زا و دناشکب
 دیامذ باریس و تسم رسد

یاهعقاو چیه هک تسا تهج نیمه به و
 ریغ رب ار مسا نیا و دشدهاوخذ اروشاء ریظن
 به هچنانچ ؛ تسا ضحم یاطذن دراذگ هعقاو ن آ
 ن تفگن یسد ، ملاسلا امهیلع ن یسد ماما زا ریغ ی درف
 ریغ به دیابذ ار موصعم ماما . تسا هفارخو ل طاب
 نامز ن یسد ای و نامز سیء ن تفگ و ، داد ی رستوا
 ۱. تسا تاعبت و تابقع بجوم و طلاغ دسر دصد

یاهگنج ریاس اب اروشاء هعقاو توافت

ملاسا ردد

قرف ی لیخ هئسم اروشاء ن ایرج رد
 مه ملس و هلا و امهیلع الله ی لصد ادخلوسر . تشاد

زا ادخ لوسر اَمَلْسَم - دنتشاد یِ یا هگنج
 نینمؤملارِیما و - تسا رتلااب هک ادهشلا دیس
 و لمج گنج مه و نیفص گنج مه ماسلا هیلع
 مامت اب زاب اروشاع اَلئسم یِ لو ؛ دنتشاد ناورهذ
 دارفا مامت اروشاع اَلئسم رد ! دراد توافتا هنیئا
 ! اَلئسم تسا نیا ؛ دنوشی م دیهش هک دنتسنادی م
 نیا اب ، دننامی مذ هدنز هک دنتسنادی م دارفا مامت
 ام راب راز هرگا » : هک دوب نیا اهنأ ترابع ، ل اح
 تسد ام ، دننک هدنز هر ابود و دننک هعطق هعطق ار
 ی ترابع و ناسلا هقلقل کینیا بخ^۱ « ! میرادی منرب
 ؛ دیاید صخش کین ابز رب روطنیمه هک تسیند
 ار ن آ درف کیهک تسا ی تیعاو هچ نیا ی نعید
 و ، دتسیای م رخأ ات و دمهی م و دنکی م کاردا
 ! دسرب ، دسرب ده اوخی م هک اجر ه هب اَلئسم

بلاطم دناوتی م تحار ی لیخ ناسنا
 ات بلاطم ن آ نیب ی لو ، دنک نایب ار ی ساسحا
 !^۲ تسا توافتا ی لیخ ، تسا توافتا ی لیخ تیعاو
 رد هک ی دارفا نیا دینکی م ل ایخ امشن اجاقأ
 ربمغیب اب هک ی یا هگنج رد و دندوب ربمغیب نامز
 هب اهنیا اُمه ، دناه دوب ربمغیب نامز دوز رد و
 نامز رد هک ی دارفا نیا اُمه ای ! ؟ دنتفر تشهب
 هتشک و دندوب ماسلا هیلع نینمؤملارِیما اب گنج
 ره ! تسیند روطنیا ، هذ ! ؟ دنتفر تشهب هب دندش
 باکر رد نیفص گنج رد رد هک ی سک
 رد مینیب دیاب ، هدش هتشک ماسلا هیلع نینمؤملارِیما
 نیا ش تیند دیاش ! ؟ هتشاد ی تیند هچ ندش هتشک ماگنھ
 هبلغ هیوا عم رب ماسلا هیلع نینمؤملارِیما هک هدوب

۱. ۹۱ ص ۲، ج ، داشرلا ؛ ۳۹۲ ص ۴۴، ج ، راوندلا راحب

۲. ۴۶ ص ، سنا تاحفد

!رگید دش مامت، دوشد هفوک مکاد صخشنیا و دنک
 می درف نیا هب و دیایم فرطن آزا ریتد اقاقتا
 ادهدش زامیوگی مام و دزاندایم ار وا و دروخ
 ردقچ دینیب! تسین نیفصی ادهدش زامهذ. نیفص
 نیفصی ادهدش زارگید نیا دش ضوع هیضق
 !؟ تسین

مام. دودت سدکی اروشاع هیضق ردی لو
 میراند اروشاع زور لثم دوجو ملاء ردی ابعقاو
 ماما! دشاب تسدکی ردقنیا هک، تشاد میهاوخذ و
 ار بلطم دما اروشاع زور رد ماسلا هیلع نیسد
 نآ قوفام هکی یلاعا، دربش دوخ یلاعا دد هب
 ند بلسم، دصرد دد ش بیید! دراند دوجو
 ی حایر دیزی ند رد، دصرد دد هجسوع
 همه، دندوب دصرد دد اهنیا همه، دصرد دد
 !کاپ همه، صلخ

رگا، درک هبوت و دما هک دیزی نبرد نیمه
 دمایم هرابود، درکیم هدنز ار وا هرابود ادخ
 هدنز موسرادی ارب ادخرگا و تشکیم ارش دوخ
 !تشکیم ارش دوخ هرابود، درکیم

رد ماسلا هیلع نیسد ماما هکی بش نآ
اَوْ قَلَطْنَا فَمُمْكَلًا تُنْدَا دَقِي نَا وَ لَأَا»: دومرف همیشه
لَيْلَا اَذْه. مَامِرِي نِم مُمْكِيَا سَيَا؛ لِ دِي فَا عِيْمَج
 ی کیرات نیا زا! اقا^۱ **«لَامَج هُو دَخْتَا فَمُمْكِيَشَا دَق**
 هچب و نز غارسد. دینک تکر دو دینک هداقتسا بش

¹ لآ بقانم؛ ۴۵۵ ص، ۱ ج یرولا ملاء؛ ۹۱ ص، ۲ ج، داشر لا
 : ۴۱ ص، ۲ ج، می سانش داعم؛ ۹۸ ص، ۴ ج ماسلا مهیلع بلاط ی با
 نم و دیورب امشد همه، ن تفر رد امشد هب مداد مزاجا نم هک دیشاب ماگآ»
 بش کنیا. مراند امش ربی دهعت رگید و مدرک زاب امش زار ت عید هرگ
 هداقتسا ش شوپ نیا زا، تسا هدینا شوپ راطنأ زار امش نآ ی هاید، تسا
 «. دینک مادختسا دوخت ماسد ی ارب ار بش یراوهار رتشد دننام و دینک

هتشکام ادر ف دیسرب اهنا هب و دیورب دوزخ یاه
هتشاد ار ناتیگدنز و دیورب مه امش میوشی
!دیامرفب ،تسا ایند لها هکی سکره هتبا ،دیشاب
ن تفر عقوم هک مینکی مشوماخار اه غارچ مه ام
مُکِشِدْ دَقُّ لَیْلَا اَذَه» .دیشکذ تلاجذ ام زا
و دیرانگب هدشن حبص هب بش ات **«لامَجُّ هُو ذِخْتَا فِ**
!دیورب

ن بریهر ؛دزی فرح و دش دنلب یسکره
لوسرن با ای» :درک ضرع ریهر !؟تفگه چ نیق
رس دیاب لاماد میدرکی گدنز یرمع کی ام الله
ام اب امش ،دوصقم و هجیتت هب ن دیسر و هاگنرب
ریهر یاج رگانم¹ «!؟دینک تبحص روطنیا
ماما» :متفگی م ماسلا هیلع نیسد ماما هب مدوب
!؟یوگی مه چه دیرانگب ام یاجار ناتدوخ نیسد
ی م رانگاو امش دوزخ هب ار تواضق نیا ام ،هن
دنکی گدنز ایند نیا رد یرمع کی مدآ ،«!؟مینک
هصلاخ هکی یاج رس نامه ،هاگنرب رس نامه و
هب ماما اجن امه ،دندهب ار بیصن دنه اوخی
زیچ نینچمه «!تراکی پی ورب» :دیوگب ناسنا
!؟دوشی

هکی تقو نآ ناسنا هک دراد نامکا رگم
و هدز هک ار رخا گنلک و هدیسر چنگ هب رگید
نیا ،هدیشک تمحز همه نیا ،دش ادیپ چنگ رگید
مینک ادیپ چنگ میورب و نلاف و نتشگ و ن تفر همه
هار هعفدکی هدیسر چنگ هب هکلاماد و مینک هچ و
مدآ یلیخ دیاب نیا !؟ددرگرب و دشکب ار دوزخ
نیا هب هک دشابی نادان در ف دیابی لیخ ،دشاب یقمحا

1. ۹۲ ص ۲، ج ،داشر لایا

!؟ در گرب و تسا هدیسر اج

کاردا ار ی اهئسم نینچم هکی اهینیا اذلا
تسد دنناوتی م رگم دندرک ادیپ تفرعم دندرک
رگا» :دنکی م ضرع نیسد ماما هب اذلا ؛ دندر ادرب
رازه ای ، ارم راب دص ای راب داتفه ارم ، راب داتفه
و دننازوسب ، دنشکب - تسیند مرظن رد - ارم راب
، دننک هدنز هرابود ، دندهب داب هب ار مرتسکاخ
بلطم نوچ !؟ ارچ ،¹ «مرادی منرب تسد هرابود
مدوجو مامت اب و مدرک ساسحا و مدرک نادجو ار
. ماه دیسر اهئسم نیا هب

ماما هب هک دندوب م هی دار فا هیضق نامهر د
ساسحا هکی تقو ات میتسه امش ابام» : دنتفگ نیسد
هک مینک ساسحا ی تقو ، دیتسه بلاغ امش هک مینک
ترضد «! میوری م عقوم ن آ درادن ی اهدیاف رگید
دیورب دیهاوخی م ؛ تسا ن اتدوخ لیم» : دندومرف
ی تد م ه اروشاع زور ات لاصا اهینیا اذلا «دیشاب ای
هب ی لو ! دندرک م ه گنج و دنتفر و دندیگنج
ی اهدیاف رگید هک دندید ی تقو ! دندیسرن ت داهش
افو هدعولا» : دنتفگ و دندما نیسد ماما دزن ، درادن
ی تقو ات میدرک تعید ، میتشاذگر ارق م ه اب بشید ام
زا م ه امش درادن هدیاف ن لا ، دشاب هتشاد هدیاف
: دندومرف ترضد «دیرادی منرب تسد ن اتفرح
ن لا و بشید ، تسا ی کی میدز هکی فرح ام ، هن»
نم ؛ دنکی منی توافت ، تسا ی کی ام هتشذگ لاسد و
م هاوخ دیهش و دش م هاوخ هتشک نم متفگ بشید هک

¹ یَاءَ اللَّهُ مُحَرَّبِي لَجَبِلًا نَبِيًّا نُبْرِيَهُز مَاقَ وَ ٩٢ ص ٢٠ ج ، داشر لا
مَرَمَ فَا لَأَ اذَكَهَل تَقَا ي تَد تَلْتَقَمُد تَرَشْدَمُد تَلْتَقِي نَأ تَدِدْوَلِ اَللَّهِ وَ لَأَقْف
نِ اَيْتِلَا ءِ لَأَوْه سِفْنَا نَع وَ كِسْفَن نَع ل تَقَلَا كَلَذِبِ عُفْدِي ي لَاعَتَ اَللَّهِ نَأ وَ
بَكَيْتِلِ هَا نَم

تفر و درک یظفاحادذ مه وا «!ورب امشد ،دش
!تفر فرط

دشی م اروشاء زور رد صخشد نیا ایآ
!دوشد هتشک هک دشی م هلب!؟هذ ای دوشب هتشک
و ناند هک مه گنج رد ،درک گنج تفر هرخلأاب
نیا و تسا ریشمش و تسا ریت ،تسین اولد
هگذ هدنز اروشاء هعقاو رد نپسدماما ار صخشد
دنکی م شدر دروخب دهاوخی م ریشمش! درادی م
مه ریت - دیاید دهاوخی م ریت .دورب فرطن آزا هک
نیا زا ،دسرب دهاوخی م ریت هک نیمه اما - دمآی م
!؟دنکی م یسکه چ ار اهراک نیا !تفری م فرط
ات هک هدرک تعیب و اب ترصد نوچ ،نپسدماما
!؟دشاب هر اچیب و رساخ دیاب مدآ نیا ردقچ ،دحنیا
ی م ریشمش نلآا هک وت ،ادذ هدنب! درادن ربذ و
،هتشاد هگذ ار وت تسا همیخرد هکی سک نآ ،ی نر
نآ! یسرب تداهش هب وت هک دراذگی مذ و انامه
ماما!؟ی نکی م راکه چ ی دنی م نامپ و تعیب تقو
صخشد نیا فرطنیا زا ار ریت م لاسلا هیلع نپسدم
.دسرن و ا هک دنکی م در

هک ار دوخ ههام شش لفظ فرطن آزا
ندمآ یارب رود زا هک وا ،دروآی م تسدیور
دروآی م ار ریت نیا ،ترصد ،دریگی م هناشذ

¹ ی قرشم الله دبع ن ب کاحض زا ی شیافلا مصاع ن ب الله دبع زا فنخموبا
:تساهدرک تیاور

هداوناذ تبون و دندش هتشک م لاسلا هیلع نپسدماما ن ار ای مدید ی تقو»
ی مرضد ورمع ن ب ریشب و ی متاخر ورمع ن ب دیوساهنتو دیسر ار فشا
تدای! الله لوسر ن بای: متفگ و مدما الله دبعبا ت مدخ هب ،دنام ی قاب اهنأ اب
تعیب و تزا ،تسا مدای ،هلب: دومرف ترصد؟ میتشاد ی قفاوت هچ تسه
کاحض «؟درک ی هاوخر رارفش ترا نیا تسد زا هنوگچ .مرادی مر ب
اب هدایپ لیلد نیمه هب ،ماهدرک ناهنپ رداچ رد ار دوخ بسا ن م: تفگ
گنج نادیم زا و دش راوسد دوخ بسا رب کاحض س پ .ماه دیگنج اهنأ
بتخیرگ

ود ره، دروخی م ش دنزرفی ولگ به فاصد میقتسم
تساوخش دوخل فطن آهتبا! دهدی م ماجنا و ار
۱. دسر بت داهشد به به که

تسدکی دارفا مامت اروشاء میضقه رد
دیامرفی م ماسلا هیلع ماما که تساج نیا! دندوب
:(دنیامرفی م چه که میدیمهفی م ام شاکی و)
اجن یارد: **...قِ أَشْدَعُ عَرِاصَمَ وَ بَاكِرٍ ۲ خَاتَمَ اُنْه»**

نیمز یور رد و نداتفا نیمز به و نداتفا هاگیاج
و هلاو اهنیا که تسای سونفدی اهنبدن تفرگ رارق
به ی نعید؛ ادیش و هلاو «دنتسه ناشماما ی ادیش
ی مذ دوخرد ار ی دوجو رگید که دنیوگی م ی سک
زاب ی یاسد دوجو ن آ ی ارب ده اوخب که دنیب
اهنیا (تسا نیمه ی نعید قشع بهترم لاصا). دنکب
! دندوب روطنیا **«لَا یَسْبِقُهُمْ مَن كَانَ قَبْلَهُمْ وَ**

لَا یَلْحَقُهُمْ مَن بَعْدَهُمْ».^۳ به اتی سک هن اهنیا لثم
رد ربمغیپ زا هن ام! دما ده اوخ هن و دما للاح
نویرد به که میدینش ی زیچ نینچم هکی ردب میضقه
وَ مَهَلْبِقَ نَاکَ نَمَ مُهَقْبِسِی لَا»: دنتسه ی ناسک
، ق دندر رد هن، دحاً رد هن **«مُهِدَعِبِنَمَ مُهَقْلِی لَا**
! میدیدن زیچ چیه، ام مادکچیه هن

هن ماسلا هیلع نینمؤماریمای اهنکج رد
که، میدیدن ام ل مج گنجر رد هن و ربیخ گنجر رد
، ل مج گنجر رد لثم. دنیوگب روطنیا ترضد
ل مج گنجر نیا رد که ی ناسک»: دنیوگب ترضد

۱، ۴ ج، ی ربط خیرات: ۱۹۷ ص ۳ ج، یر ذلابلا فارشلا باسنا ۱
۳۳۹ ص

۲ ای دتفای م بسا زا چه، دتفای م نیمز به ی سک که ی یاج ی نعید؛ خاتم
دوشی م طقاسد نیمز به که نیا

۳ راحب؛ ۲۷۰ ص، تار ایژلا ل ماک؛ ۱۸۴ ص، ۱ ج، حنار ج و حنار خ
۲۹۵ ص، ۴۱ ج، راونلا

نَم مَهَقْبَسِي لَا» هک دتسه ی ناسک دندش هتشک ام زا
رد! میدیدن **«م هَدَعِب نَم مَهَقَحْلِي لَا و مَهَلْبِق نَا»**
ار اهنیا چیه، میدیدن ناورهذ و نیفص گنج
ی بلطم نینچم هکی اروشاع هَیضَق رد طقف! میدیدن
!؟ تسیچ ی ارب نیا و بتسا هدمآ

رادقم و صلخل ماک رادقم نآ ی ارب نیا
تسا میلست و تیدوبع قیاقدروهظ و زور بل ماک
نیسد ماما باحصا زا اروشاع زور رد هک
نآ هَطساو هب تسا هدرک ادیپروهظ ماسلا هیلع
ی مزرگا لاو! دروخیم اهنآ هب هک ی تیلو روند
نیفص گنجد اندو. دشیمز وطنیا! هذ، دروخ
ی لیلد! هذ، دنشاب دیهد اهنآ هَمه هک تسینر وطنیا
درادن.

نامز گنج زا رتلااب هک نیفص گنج
رفذ کی؛ تسینر ملس و هلا و هیلع الله ی لصد ربمغیپ
دوبش راوسد ی صخش هک ی دیفسرخن آزا و تفر
و دنزبار وا هک دنکب گنج تفر، دماش شوخ
دز لاابزا فرطاً اقاقتا و درادربار رخ و دشکب
ادخ: دنتفگ دعب و بتخادنا و درک طقس ار وا
دیهد نیا اقا: دندومرف ترضد «دنک ش تمحر
رخ تفر نیا دوبند ادخ هار دیهد نیا. دش رخ هار
^۱» بتشادربار وارخ، درادربار

ار ی لئاسم نینچم اروشاع نایرج رد
هب تبسند باحصا تینهذ ی نعید؛ مینیبی مذام لاصا
رازه رگا هک دوب ی تینهذ ماسلا هیلع ادهشلا دیسد
ضوع تینهذ نآ، داتفایم قاقتا هَیضَق نیا مهراب
ماما تمدخ، دندروخیم تسکش رگا. دشیمز

۱. ۱۵۶ ص، ۱۴ ج، ی لازغلا نیدلا مولع اعیا

و تر گم: «دنیوگب و دندمای مذ ماسلا هیلع نیسد ارچسپ؛ ی دادنه دعو و لوق و تر گم، ی دوبذ ماما نیا دروخی م اهنأ هب یریت رگا»؟! دش روطنیا ع قوت فالاخی اهیضه رگا و ، دندزی مذ ار فرح¹. دندزی مذ ار فرح نیا داتفای م قافتا اهنأ

ن آ تیلوورد رد ادهشلا دیسد باحصا عانف ترضد

هب ماسلا هیلع ماما هک تسه ترایز کی
ای م کئیاع ماسلا» : دنیامرفی م ادهشلا دیسد باحصا
الله عایفصأ ای م کئیاع ماسلا هعأیحا و الله عایلوا
 نیا بذه تبلا² «...بی مآ و متئا ی باب... هعأدوا و
 هک تسه حلاطصا کی ، **ی مآ و متئا ی باب** هلئسم
 ی کیدزد و تبحم دناز هداعلق و فر اهظا ماقم رد
 دوشی م هتفگ ، در ف کی میظعت و تشادگرزب و
 ردقچ و ، تسلااب هلئسم نیا ردقچ دینیب
 ؟! تساجک هلئسم لاصا و تسه تیمها ی اراد
 ماما هیحانزا هک تسه ی ترایز ، ترایز نیا نوچ
 دنکی م ترایز ترضد و تسه ماسلا هیلع
 رد م رحم مایا زالبق لابره کرد زور کی
 میدوب هدروخ هناحبص حبص دادد موحرم تمدخ
 ادخ - نیعم اقا جاد ام گرزب ردپ موحرم و
 دوب اجنأ م ه - دنک ت محر

کی (نیعم اقا جاد موحرم) ناشیا زور ن آ
 ، اقا» : درک ضرع دادد ی اقا هب و دنکی م ل اوسد
 ار ادهشلا دیسد باحصا و مدوب هتفر بشید نم
 تسه ی امر قف ترایز نیا رد دعب مدرکی م ترایز

¹ ۴۷ ص ، سنا تاحفد

² مصباح المتهدد، ج ۲، ص ۷۲۲؛ «...السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَوْلِيَاءَ اللَّهِ وَ أَجْبَاءَهُ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَصْفِيَاءَ اللَّهِ وَ أَوْدَاءَهُ... بِأَبِي أَنْتُمْ وَ أُمِّي...»

وَ مُتْنَا يَ بَابُ : دنیامرفی م اهنآ هب تر ضد هک هیضق نیا . داب امش ی ادفن م ردام و ردپ **«ی مآ»** باحصا ی ولج و دوشد دنلب ماما هک دوشی م روطچ ی م هچر ه باحصا بتار م لاد - دیایب ادهشلا دیس و دتسیاب اهنآ لابق رد و دیایب ماما - دشاب دهاوخ **وَ مُتْنَا يَ بَابُ** : دیوگب ، دناوخی م ترایز ی تقو ؟ تسیچ هر قف نیا اقا ، !؟ تسیچ هیضق !؟ **«ی مآ»** ، دشابام ی ارب دیاب نیا ؟ دشاب ماما ی ارب دیابن هکنیا ی م حرطم ار هئسم نیا میوری م اجنآ ام هک ی تقو !؟ مینکی م باطخ روطنیا اهنآ هب و مینک

و دنداد ار باوج نیا دآد ی اقا موحر م نیمه ش دوخ م ماما و تسا ماما زانیا : دنتفگ رد هک لیلد نیا هب ، دیامرفی م اهنآ هب ار بلطم م کادر تشیدت قیقد کی و معقاو کی لابرن ایرج ه م . تسا ادهشلا دیس ت قیقد و معقاو نآ و تسیند و یرهاظم نب بید رگید ! دنتسه ی ناف اهنیا م ه و ا و تسا ر فذ کی ! تسیند ی اهجسوع نب م لسم ! تسا ادهشلا دیس نامه ! تسا نیسد ماما نامه هک تسا نیا رطاخ هب نیا ، دنتسه ادجن لآ هکنیا تر ضد ن د ب دوخ اب دیاب هر خلأ اب هر هطم ن ادبا نآ و باسد اهنیا هر خلأ اب بخ . دشاب هتشاد قرف ، انعم ملعارد و معقاو ملعارد ی لو . دراد باتک ه میخ ، همیخ نآ ، دنتسه همیخ کی ریز رد ه م نآ هب امش هک ی تقو معقاو رد سپ ؛ تسا ادهشلا دیس باطخ دروم ار اهنآ و ، دینکی م باطخ باحصا رد ، دیهدی م رارق اسآت مرکم تا ملکنیا دروم و [م ه زانیا] اهنآ . دینکی م باطخ ادهشلا دیس هب معقاو ! تسا ت قیقد کی ، تسا ت یعقاو کی ؛ دنتسیند ادج هک روطنآ بلطم ایوگ ل احن ی عرد ی لو

اجنآ رد هک ییاهنآ و نیرضاد یارب دیاشد و دیاب
دوب هداتفین اج دندوب

لابرک نایرج هب فراء کی دینیب امش
رد رگید ییبید :دیوگی م!؟ دنکی م هاگن روطچ
رد یسباء ،تسین اجنیا رد یلمسم ،تسین اجنیا
کی تحت رد همه ،تسا یکی همه ،تسین اجنیا
تیلو کی تحت رد همه و دنتسه قرغ تیلو
اهنآ نایم رد رگید یوجو للاقنسا .دنتسه یناف
هبنج هن ،دناهدرک ادیپ یطبر هبنج همه اهنآ ،تسین
هبنج هن ،دناهدرک ادیپ یفرد هبنج .یلاقنسا
،درادن تپوهش دوخ زا هک یفرد هبنج و .ی مسا
نیا .دراد یگتسب طبر نیا نیفرط هب شپوه
نیا هب تبسن لصف لها !تسین هدنب یاهفرد
هجوت منک ضرع مهاوخی م هدنب هک لئاسم
.دنداد یرتشید

هدافتسا تیفیک نیا هب دیاب هعقاو نیا زا
زا ام دوشب هدافتسا هتداد نیا زا دیاب دوشب
دیاب میناوتی م هک رادقم ره هب ادهشلا دیس سلاجم
بسک هزادنا نامه هب ،مینکب کاردا بلطم
ضرف ،هنرگا !هزادنا نامه هب ،میاهدرک تیناروند
طقف ،دوب ی تبیصر کذ کی طقف و ی سلجم هک دینک
.تسا ش دوخ رادقم هب نآ بخ !نیمه

نیا زا ،دوشب هدافتسا دیاب تصرف نیا زا
نیسح ماما بتکم هب و ،دوشب هدافتسا دیاب تیفرظ
نیا رگا .دش کیدزن دیاب ادهشلا دیس بتکم هب و
و اهباطخ و هیعدا لومشم تقونآ ،دشاب روط
یایحا هب عجار همئا زا هک ی تیداحا و تایاور نیا

1. دشد می‌هاوخ، تسانس لاجم نی

ی‌ناف اروشاع زور رد ادهشلا دیس باحصا
تسانس تیلو رد ی‌ناف هکی سک و دندوب تیلو رد
ی‌سک هچ اب دنیبی مزرگید؛ دنیبی مزار دوخ رگید
رگید اریز، دنک دروخر ب ای دگنجد دهاوخم
کی طقف اروشاع هیضه رد ی‌نعید. تسیند ی‌دوخ
؛ دوب ملاسلا هیلع ادهشلا دیس ن آ و تشاد دوجو رفت
، دوب ادهشلا دیس رد ی‌ناف لضا ابا ترصد
، دوب ادهشلا دیس رد ی‌ناف ربکای لع ترصد
چیه و دندوب ی‌ناف همه ادهشلا دیس باحصا
: دومرفی م ترصد رگا. دنتشادندوخ زای رایتخا
2. درکی م رص، نک رص؛ تفری م، ور ب

رد هکی تانایر ج و اروشاع زور تیریدم
ماما تسد به اهنیا همه، هداثفا قافتا زور ن آ
ل بق همهئا س که به هکی ماما؛ تسانس دندوب موصعم
توعد داهج ی‌وسه ب ار دارفا مامت دندوب فاکم هک
دارفا دوب فاکم ملاسلا هیلع نینمؤمار یما - دنک
، دنک توعد هیواعم و هرصد اب داهج ی‌وسه ب ار
م ه ن یقفانم، دیایب ی‌سکر ه؛ روطن یمه م ه ربمغیب
رکشل ناهدنامرف زای کی نیفصد گنجر د. دنیایب
و، دوب نشو جلائی ذ ن ب رمش نیمه نینمؤمار یما
ی‌نیقفانم هچ³. دوب هدروخ و اب م ه ی‌تبرضاً قافتا
رد هک ا هس یقن ب ثعشا دننام! دندوب اهنیا نایم رد
نینمؤمار یما تسکش ه ب ر جنم نیفصد گنجر نیمه
رد ملاسلا هیلع ادهشلا دیس -⁴ دندش ملاسلا هیلع

1 هجطای ذ ۲۸ بشد / مق؛ ۲۰۳ هسلج ی‌رصد ناونع تشیدد حرشد
۱۴۳۲.

2. ۴۷: ص، سنا تاحفد

3. ۲۶۸ ص، نیفصد تعقو

4. ۲۸۰ ص، ۳ ج، ی‌سانش داعم به دوشد عوجر رتشیب علاطت تهج

می و دنداری می شود و زانها را از همه اروشاع زور
تداهش طقف اجنیا؟ دیتسه اجنیا هچی ارب: دندومرف
!تسین راکردی زورپی و ،تسا

انیف ناک نم: ادهشادیس ملاک نیبیت «هتجهم لآذاب»

هک دندرکی متوعد ار مدرم نینمؤمارما
ادهشادیس یلو ،مینک نوگنرس ار هیواعم میورب
ی نوگنرس - تسین راکردی نوگنرس: دندومرفی
هئسم ،هئسم هکلب - تسین راکردی رهاظ
نم: «موری ما ار هار نیا مه نم و تسا تداهش
الله اعلا یء انطوم و ،هتجهم لآذاب انیف ناک
۱. «انعمل حریف ،هسفن»

می هک یلزانمرد و ؛دوب نیا ترضدهار
رد ؛دوب تداهش زان تبحد مامت ،دنداتسیا
؛دوب تداهش زان فردهمه ،دندادی می هکی تار ابخا
و ردارب زان دوخت عبید اروشاع بشردی تد
هئضق ردقنیا ینعید. دنتشادرب مه ناشدوخ رسپزا
هک دوب یریگ چیه نودب و رد و دازا اروشاع
و دندرک شوماذ مه ار غارچ ترضدی تد
هک امش اب ،دنداد راک نم اب مدرم نیا: دندومرف
هبی تد «متسه حرطم اجنیا نم ؛دندادنی راک
نابز اهنا یلو^۲. دنتفگ مه ناشرسپ و ردارب
،میوری ما دراند بیع: هک دوب نیا ناشلاح
،میوری ما مه ام ،نکبی قرعم ار ییاج امش یلو
امش ؟اجنیا زان ریغ میورب اجک. میراندنی فرح ام
مه اهی ضعب هتبا «!میوری ما مه ،میورب اجک و گب

1 تا عمل؛ ۳۶۶ ص ، ۴۴ ج ، راونلا راجد؛ ۲۹ ص ، ۲ ج ، تمغلا فشک
۳۸ ص ، نیسطل

2. ۹۰ ، فوهللا ؛ ۵۹ ص ، نیسطل تا عمل؛ ۹۲ ص ، ۲ ج ، داشرلا

تبسذ اهذآ تخانش ی نعید . دندرک حرطم ی وخذ هب
هب هک تسا ی اهئسم نیا و ! دوب هنوگن یا اهئسم هب
تسیند ی یاجر ه رد ی ناسآ نیمه

ی خیرات عیاقو ریاسه سیاقم ندوب ل طاب اروشاءه یضق اب

اروشاءه اب ار اهه کرعم ریاسه ام هکنیا اذل
تناها و تسا طلاغ دصرد دص نیا ، مینک هسیاقم
تسا بتکم هب تناها و ماسلا هیلع ماما هب
کی تمایق زور ات مدآ تقلخلوا زا ادهشلا دیس
نامز نیسد ام ، میرادن نیسد ود ام ؛ دوب رفت
ماسلا هیلع نامز ماما ام نامز نیسد^۱ . میرادن
نیمه ، کاردا نیمه ، ییحور نیمه رگا . تسا
تافص و عامسا تایلجت تیر هظم نیمه و رعاشم
تیفیک نیمه هب ناسنا بلق رد قد ترضد هیلک
دوشب ماجنا دهاوخب ، توافدی یوم رسد نودب و
و ورید همه یقید ! سب و تسا نامز ماما ش دنزرف
ماما ی لو . ناممه فرادقم هب میتسه وره لابند و معیش
ی لع ود ؛ دوب ی کی نینمؤماریم ، دوب ی کی نیسد
رگم دمآ دهاوخذ ی یود و دوب دحاو ی لع ، میرادن
ی لع دوشیم و اهک تسه وازا دعب هک ی ماما نآ
الله یقید ترضد ام نامز ی لع نلآ ی نعید ؛ نامز
نلآ ام نامز نیسد ! سب و تسه هادف انحاورأ
و ابطخار لناسم نیا و ! سب و تسا نامز ماما
ره ناسنا^۲ . دننک تیاعر دیاب ظاعو و نیغلبم
اریز ؛ دیوگب دناوتی مذ ار ی بلطم ره و ی زیچ
و دراد ی تاید هبنج دارفا ت یصخش تیاعر ی هاگ
ی لیخ ، مینکب ار بلاطم نیا تیاعر ی لیخ دیاب ام

۱. ۷۹ ص ، ۲۴ ج ؛ ۴۳۵ ص ، ۳ ج ، ی رهظم دیهد راثا هعومجم

۲. ۱۵۱ ص ، ۲ ج ، توکلم رارسا هب دوش عوجر رتشیب علاط تهج

۴۰ ص ، نازور فرهم ؛ ۱۴۶ - ۱۴۳ ص ، ۳ ج ؛ ۱۹۲ و

تفرعم زان ازیم ره به ص خشره! دراد تقد
ماقم ماسلا هیلع ماما ماقم زاب، دشاب هدیسر هک
۱. بتسایرگید

ترضد اب دهشد ریاسه سیاقم ی تسرداد ماسلا هیلع ربکای لع

به دهشم رد اقا موحرم تمدخی زور
هتسشنه زوم نحصرد و میدوب هتفر هعمجزامد
کی م ه معقوم نامه رد هک رفذ کی. میدوب
نیقفانم و - دنکش تمحر ادخ - تشادی تیلوئسم
ی م تبحص، دندناسر تدهشد به ار وا هرخلأاب
یا: «تفگی م هک تسامدای ترابع نیاد. درک
نارازه ام ی داد ربکای لع کی و ترگا! نیسح
ببید کی و ترگا و! میداد گنج نیاد ربکای لع
کی»! میداد ببید نارازه ام ی داد رهاظم نبد
نم و دنتفگندنب هتبلا - دندومرف اقا موحرم هبترم
رپ کاخ زار تناهد ادخ: - مدینش رانک زار
ی کی و ترگا! میداد ربکای لع نارازه ام «! دنک
! تسا نیاد! میداد ات رازه ام ی داد

همه، دنتفر ههبج یارب هکی یاهن اوچ نیاد
باحصا اب همه و دنوشی می هلا تمحر لومشم
دنک تمحر ار همه ادخو، دنتسه نیرقادهشلا دیس
هچام اعقاو! دنتشاذگار ناشه یامرس و ناجا هنیاد
تسد زار ی شغول غیب و کاپ و فاصدارفا
ترضدی لو؛ تفرگام زار اهنیا نمشد و میداد
نیاد هجوتم دیاد ام! تسایرگید زیچ ربکای لع
فردی روطنیمه تقو کی، هلب. میشاب هلیسم
نامه بهرگید اجنیارد، میناوخی مرعشو مینزی م

تاملک نآ ہب دیاب ہباطخ و رعشہ رابتعا رادقم
و میضق کیم پھاوخی متقو کیاما ؛ درک ہجوت
رد دوشی منر گید اجنآ ،مینک ناید ار ی تیعاو
1. درکی خوشدتیلو میرد

1. ۵۲ ص ،سناتاحفد